

ною діяльності підприємства, обумовленою існуванням певного ринкового середовища, розвитком НТП та появою нових видів активів, що не можуть бути чіткого виміряні вартісним показником.

С.Ф.Голов звертає увагу на те, що системи, які ґрунтуються лише на фінансових показниках, погано пристосовані для виявлення сучасних механізмів, зокрема нематеріальних чинників, що створюють вартість [11,с.8].

Висновки та перспективи подальших досліджень. Проведене дослідження підтверджує наявність невирішених питань в сучасній методиці бухгалтерського обліку. Неузгодженість складу окремих елементів витрат в статистичному та бухгалтерському обліку, застосування підприємствами індивідуальної облікової політики призводить до викривлення макроекономічних показників, які характеризують розвиток економіки країни в цілому. Також інформація, що міститься в фінансовій звітності, не в змозі задовольнити потреби користувачі в визначенні таких показників як працемісткість, матеріаломісткість та фондомісткість реалізованої продукції. З цього слідує, що фінансова звітність в її сучасному вигляді не виконує покладених на неї функцій в повній мірі.

Для вирішення зазначеної проблеми, необхідно узгодити нормативно — законодавчу базу з потребами практики бухгалтерського обліку на мікрорівні та узагальнення його даних на макрорівні, а також дотримуватись єдиних вимог до відображення показників діяльності підприємства як в бухгалтерському так і в статистичному обліку. А також потрібно доповнити фінансову звітність показниками, які дали б уявлення про якісну сторону процесу виробництва. Підвищення інформативності фінансової звітності — це одна із багатьох проблем, яку потрібно вирішувати на сучасному етапі розвитку бухгалтерського обліку.

Література

1. Кіндрацька Л. Бухгалтерська професія в Україні: реальність і перспективи: стаття в журналі « Бухгалтерський облік і аудит» №11, 2009 — с.6-9
2. Бутинець Ф.Ф. Бухгалтерський облік в Україні: міфологія.- ч.2.- Житомир, 2003.
3. Моссаковський В. Концепція побудови бухгалтерського обліку в Україні: стаття в журналі « Бухгалтерський облік і аудит» №10, 2007 — с.18-25
- 4.Голов С. Уніфікація як гальмо розвитку бухгалтерського обліку в Україні: стаття в журналі « Бухгалтерський облік і аудит» №7, 2010 — с.3-7.
5. Соколов Я.В. Бухгалтерский учет: от истоков до наших дней. — М., 1996
6. Литвин Ю.Я. Об учёте затрат на производство и калькуляцию себестоимости продукции // Світ бухгалтерського обліку. — 1998. — №3
7. Моссаковський В. Який облік потрібен Україні?: стаття в журналі « Бухгалтерський облік і аудит» №12, 2009 — с.16-27
8. Сопко В.В., Завгородній: Організація бухгалтерського обліку, економічного контролю та аналізу: Підручник.- К.НКУ, 2004 — 411 с.
- 9.Кантасва О. Питання розвитку теорії та практики обліку і аналізу інноваційної діяльності підприємств: стаття в журналі « Бухгалтерський облік і аудит» №4, 2009 — с.25-31.
10. Герасимович А.М.: Облік і аудит у банках: підручник/ А.М.Герасимович, Л.М.Кіндрацька, Т.В.Кривов'яз та ін.- К.КНЕУ,2004 — 536 с.
11. Голов С.Ф. Теорія багатоцільового бухгалтерського обліку //НПЖ «Бухгалтерський облік і аудит» №4— К., 2011. — с.3-13

УДК 338.2:658.5

ЕКОНОМІЧНІ ЗАСАДИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ ЯКОСТІ ТРАНСПОРТНИХ ПОСЛУГ

Кандидат економічних наук Кучерук Г.Ю.

На основі дослідження економічних процесів діяльності підприємств транспортної галузі визначено основні підходи до управління якістю транспортних послуг та сформовано механізми забезпечення якості.

On the basis of research of economic processes of activity of enterprises of a transport industry certainly basic going near the quality management of transport services and the mechanisms of providing of quality are formed.

Постановка проблеми. Постійна робота над досягненням високої якості продукції і послуг є одним з основних інструментів, що забезпечують конкурентоздатність підприємств поза залежністю від їх сфери діяльності. Створення передумов для розвитку транспортної галузі, підвищення якості транспортного забезпечення та конкурентоспроможності транспорту обумовлюють необхідність дослідження проблеми забезпечення належного рівня якості транспортної інфраструктури з урахуванням специфіки транспортних процесів. Вирішення цієї проблеми вимагає, насамперед, розробки економічних засад розвитку якості транспортних послуг на транспорті із урахуванням його особливостей.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженням якості процесів управління на транспорті займалися такі вчені як В.Вінокуров, О.Криворучко, Д.Маслов, Б.Райзберг, Л.Шокіна та ін. [1-7]. Методологічними основами дослідження є теорія якості послуг (продукції) і транспортного обслуговування, системний підхід до процесів формування та забезпечення якості транспортного обслуговування в умовах української економіки.

Невирішена раніше частина загальної проблеми. Більшість наукових досліджень розглядають теоретичний аспект функціонування систем управління якістю транспортних послуг, тоді як комплексні практичні дослідження щодо забезпечення розвитку якості послуг на транспорті не проводились.

Виклад основного матеріалу. За визначенням автора якість транспортних послуг — це сукупність характеристик транспортного обслуговування, що обумовлюють його здатність задовольняти потреби споживачів шляхом належного і ефективного виконання транспортних послуг, а також відповідати встановленим стандартам і нормативам, умовам договору або вимогам, що зазвичай пред'являються до транспортного обслуговування. Автором виділено два підходи до забезпечення розвитку якості транспортних послуг, які поєднують особливості технологічних процесів на транспорті та умови ринкового середовища в транспортній галузі.

Для реалізації принципів управління якістю необхідний відповідний механізм управління. Стосовно системного управління якістю такий механізм слід розглядати як сукупність організаційних і економічних компонентів і ланок, що забезпечують узгоджене, взаємозв'язане і взаємодіюче функціонування всіх елементів системи управління якістю для досягнення цілей управління. Він повинен забезпечувати виробництво і реалізацію ефективних цілеспрямованих дій, що управляють, на багатогранні умови і фактори, від яких залежить якість.

При наданні транспортної послуги в механізмі управління якістю вплив, взаємодія і прояв багатогранних суб'єктивних і об'єктивних умов — виключно складний процес. Проте у всіх випадках в цьому механізмі, відповідно до принципів системного управління якістю, повинен чітко простежуватися такий ланцюжок дій (рис. 1): цілі управління підприємством (визначальні цілі управління якістю і що є стратегічно імперативними); цілі управління якістю (політика і зобов'язання в області якості); заходи (дії) щодо підвищення і забезпечення необхідної якості; умови, що впливають на якість елементів системи і якості, що забезпечують рівень, який задовольняє споживачів; якість функціонування елементів системи; якість послуг.

Рис. 1. Піраміда забезпечення розвитку якості

У ланцюжку дій повинен бути оперативний зворотний зв'язок, який забезпечить відповідність фактичних показників якості стандартизованим, реалізуючи для цього цілеспрямований комплекс заходів по поліпшенню якості.

Аналіз теоретичних джерел із визначення економічного змісту поняття «якість послуги» дозволив автору розкрити та обґрунтувати два методичні підходи до забезпечення розвитку якості транспортних послуг (рис. 2).

Рис. 2. Сутнісно-змістова структура якості транспортних послуг

Сутність першого теоретичного підходу щодо забезпечення розвитку якості транспортних послуг ґрунтується на визначенні поняття «якість» як сукупності характеристик, які повною мірою можуть задовольнити очікування суб'єкта від функціонування об'єкта. Тобто, при формуванні загальноприйнятого (мінімального) рівня якості, основною ціллю є задоволення потреб потенційного споживача та максимальне задоволення його сподівань. Оскільки транспортні послуги не мають матеріального вираження, а їх виробництво у часі збігається зі споживанням, то основою формування якості виступають процеси управління. На нашу думку, якість управління (як процес), необхідно розглядати як створення найкращих умов для діяльності соціально-економічної системи, які відповідають соціокультурним і морально-психологічним особливостям послуг, рівню розвитку та потенціалу усіх складових та елементів підприємства; стану та перспективам розвитку зовнішнього

середовища. Дане визначення відображає відповідність між якістю управління транспортним підприємством та очікуваннями споживачів транспортних послуг. На основі дослідження елементів механізму управління якістю транспортних послуг, нами розроблено механізм формування якості з точки зору задоволеності споживачів транспортних послуг (рис.3).

Необхідними компонентами механізму управління якістю з точки зору задоволеності споживачів є цілі, стратегія, політика і зобов'язання в області якості, які багато в чому, природно, визначаються цілями, стратегією і політикою управління організацією. Вища ланка керівників підприємства зобов'язана брати на себе зобов'язання і відповідальність за проведення політики в області якості.

Другий теоретичний підхід до визначення сутності механізму забезпечення розвитку якості транспортної послуги базується на розумінні сутності поняття «якість» як сукупності характеристик об'єкта (рис.4). Транспортні послуги завжди мають базові технічні характеристики, які визначають умови забезпечення якості послуг та впливають на показники (наприклад, складність прокладання залізничних колій, швидкість авіаційних перевезень, необхідність консолідації вантажів на морському транспорті тощо). Тому, при формалізації механізму формування якості з урахуванням технологічних процесів, визначаючими аспектами управління виступають характеристики ресурсної бази (особливості паливно-мастильних матеріалів, матеріалів при виробництві транспортних засобів, тощо) та технологій транспортування (зокрема, інноваційний розвиток видів транспорту). Велике значення, на наш погляд, має рівень науково-дослідних та конструкторських робіт, який дозволяє суттєво покращити базові технічні характеристики транспортних процесів та підвищити якість транспортних

Висновок. Використання запропонованих підходів щодо розвитку формування якості транспортних послуг із врахуванням системи організаційних і економічних компонентів, що забезпечують узгоджене, взаємозв'язане і взаємодіюче функціонування всіх елементів системи управління якістю дозволить досягти поставлених цілей в забезпеченні розвитку якості із максимальною економічною ефективністю.

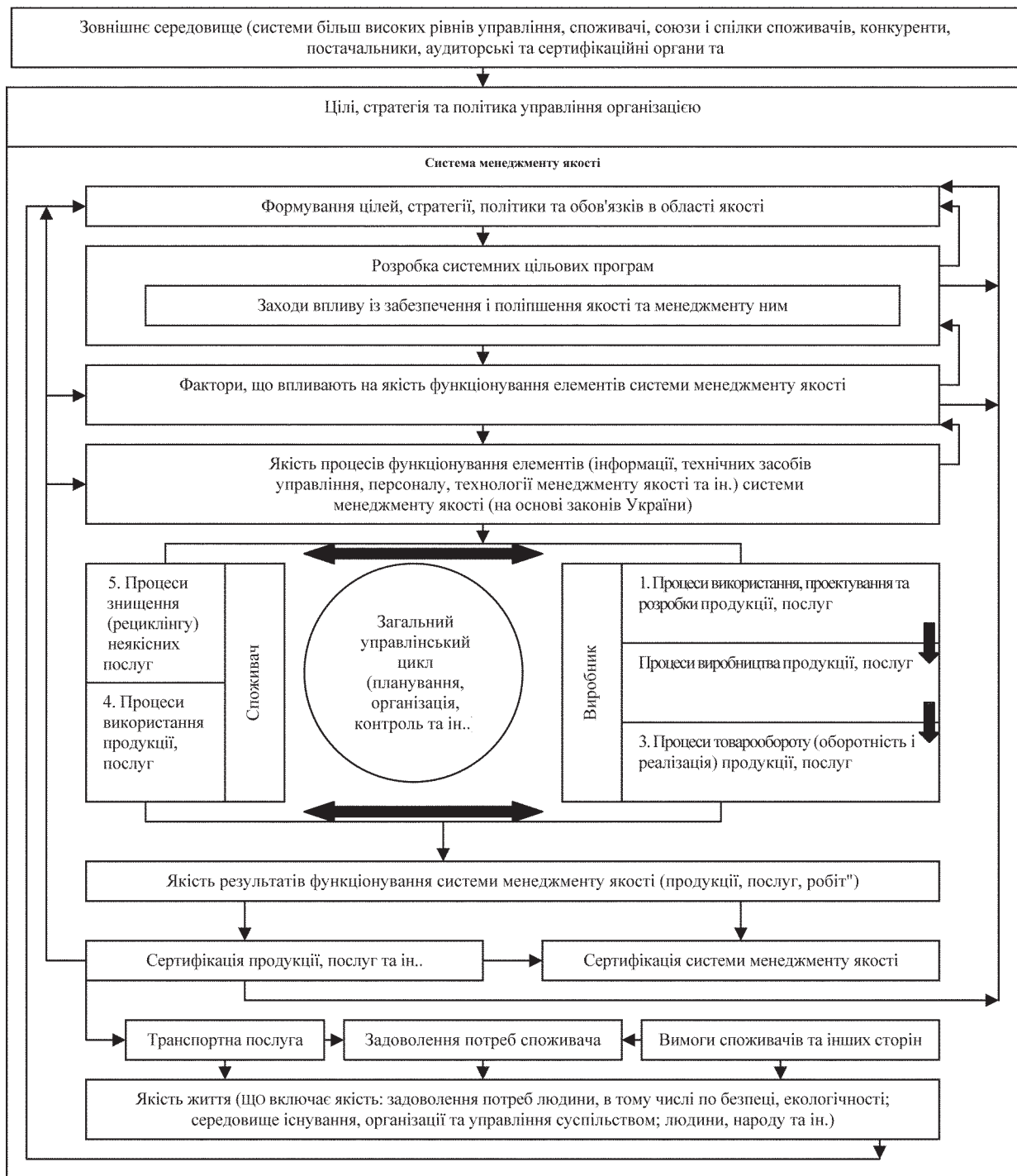

Рис. 3. Механізм формування якості з точки зору задоволеності споживачів транспортних послуг

Література

1. Андриєнко М. М. Якість транспортного обслуговування; економічна сутність та особливості визначення на залізничному транспорті // Зб.наук, праць «Економіка і управління». Вин. 6. — КУЕТТ.-2004.-С.152-157.
2. Ігнатенко Д.О. Вплив поведінки споживача транспортних послуг на проектування систем їх надання // Наук. журн. Упр. проектами, систем, аналіз і логістика: — К.: НТУ, 2006. — Вип. 3.-С. 69-74.
3. Чала О. В. Удосконалення управління якістю продукції підприємств залізничного транспорту: автореферат [Текст] / Х.: 2007.-22 с.
4. Василенко Т.Е. Классификация факторов, формирующих качество услуг пассажирских предприятий автомобильного транспорта (ПАТР) / Т.Е. Василенко // Економіка: проблеми теорії та практики: 36. наук, пр. — Дніпропетровськ: ДНУ, 2005. — Вип. 210. — Т.4. — С. 855 — 866.
5. Пасічник В.І., Пасічник В.В. Якість транспортних послуг у міжнародному сполученні // Зб. наук, праць «Економіка і управління». Вип. 8. — КУЕТТ.-2006.-С.41-45.

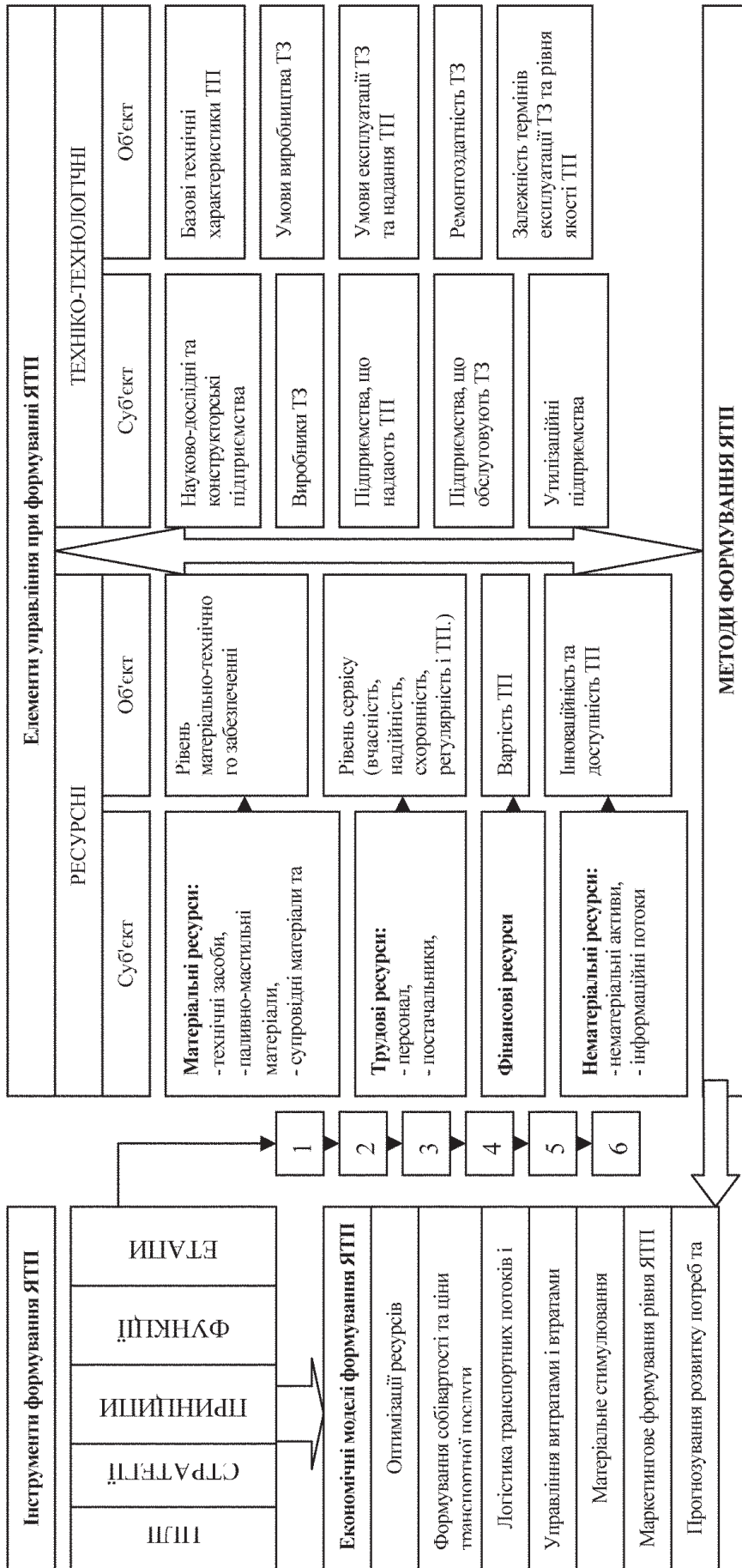

Рис. 4. Механізм формування якості на основі врахування технологічних процесів на транспорті

УМОВНІ ПОЗНАЧЕННЯ: ЯТП — якість транспортних послуг, ТП — транспортні послуги, ТЗ — транспортні засоби,

1. — Розробка технології відповідно до цілей розвитку транспортного підприємства. 2. — Оцінка економічної ефективності. Встановлення базових параметрів якості. Оцінка перспективного попиту на нову транспортну послугу. 3. — Випробування обладнання та встановлення стандартів якості транспортної послуги, контролю якості. 4. — Впровадження та комерціалізації транспортної послуги. Налагодження процесів транспортнування, автоматизації надання транспортної послуги, контролю якості. 5. — Експлуатація та удосконалення процесів надання транспортних послуг. 6. — Утилізація транспортних та супровідних технічних засобів, ліквідація або перегляд транспортних послуг.

6. Криворучко О.М. Менеджмент якості на підприємствах автомобільного транспорту: теорія, методологія і практика [Текст] / О.М. Криворучко; Монографія. — Харків: Вид-во ХНАДУ, 2006.-404с.

7. Телегин А.И. Транспортное экспедитирование / А. И. Телегин [и др.]. — 2-е изд., с доп. и изм. — Н. Новгород: Изд-во ФГОУ ВПО «ВГАВТ», 2010. — 400 с.

УДК 477.41

ФОРМУВАННЯ ЕКОНОМІЧНО ВИГІДНИХ МАРШРУТІВ

Кандидат економічних наук Лаврик І.Ф.,
Компанець К.А.

В статті розглянуто економічне регулювання сфери туристичних послуг і обґрунтовано методи підвищення ефективності її функціонування в ринкових умовах. Проаналізований туристичний потенціал територій України, запропоновано схему формування туристичної ринкової інфраструктури та обґрунтовано напрями вдосконалення механізму створення економічно вигідніших маршрутів.

The article deals with the economic regulation of tourist services and reasonable methods of improving the efficiency of the market environments.

Постановка проблеми. Щорічно десятки мільйонів людей подорожуючи знайомиться з багатствами і красотами, історичними культурними пам'ятками досягненнями в економіці будівництві різних країн і народів. Якщо розглядати альтернативи, що існують сьогодні перед українським туризмом, то є лише два шляхи, тобто два сценарії подальшого перебігу подій. Саме зараз відбувається той вирішальний момент, від якого залежить майбутнє українського туризму, коли з'ясовується, чи стане туризм однією з головних статей доходу у бюджеті, як це відбувається у більшості цивілізованих країн світу, чи залишиться на тому ж рівні, на якому він існував до сьогодні. Все це визначається тими орієнтирами, що будуть закладені в політику розвитку туризму, тобто, якщо говорити доступніше, тим на кого буде спрямований наш ринок туристичних послуг. Таким чином, стоїть альтернатива: чи робити акцент на іноземного споживача чи реанімувати внутрішній туристичний процес. За даними до витки про динаміку туристичних потоків в Україні останні роки потоки іноземних туристів збільшилися майже в двічі (рис.1).

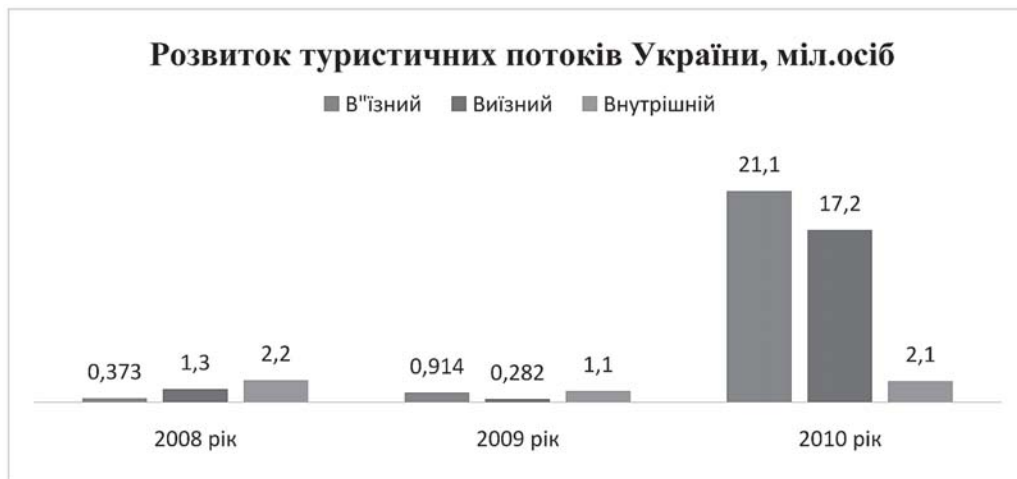

Рис. 1. Розвиток туристичних потоків України, мільйонів осіб

Мета дослідження полягає в розробці економіко-організаційного механізму формування туристичних маршрутів, а також обґрунтування цілеспрямованості вибору туристичного маршруту.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Аналіз наукових джерел з проблематики державного управління окремими сферами суспільного життя в Україні, державного регулювання економіки — господарської діяльності, в тому числі й галузі туризму, свідчить, що українським вченим тут належить ваго-